

REGELGEVING BIJ HET ONTBOSSEN

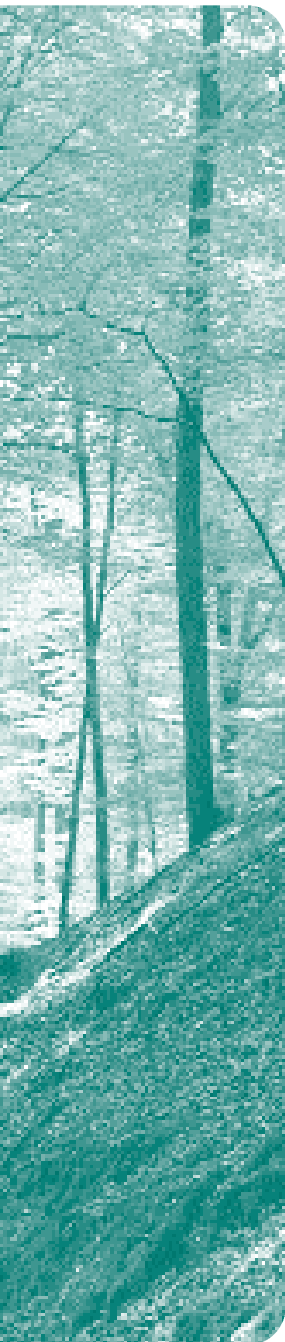

Inhoudstafel

Inleiding	04
1 Principe 1: ontbossing is verboden, tenzij anders is bepaald in het Bosdecreet	05
Ontheffing van het ontbossingsverbod	06
Maar wat is nu precies 'ontbossen'?	08
2 Principe 2: als ontbossing niet verboden is, dan is een stedenbouwkundige vergunning vereist	09
3 Principe 3: zonder compensatie geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing of geen verkavelingsvergunning voor beboste gronden	10
A. Geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossen zonder compensatie	10
B. Geen verkavelingsvergunning voor beboste gronden zonder compensatie	11
C. Enkele aandachtspunten	11
4 Praktisch: wie doet wat?	12
A. Wie is compensatie verschuldigd?	12
B. Hoe compenseren?	12
1) De compensatie in natura	12
2) De financiële compensatie	15
3) De combinatiecompensatie	15
C. Attest/Controle	15
5 Handleiding bij de formulieren	16
A. Formulier Compensatiemaatregelen bij ontbossing	16
B. Formulier Compensatiemaatregelen bij verkaveling van geheel of ten dele beboste grond	21

■ Inleiding

In Vlaanderen bedraagt de totale bosoppervlakte 146.381 ha. Dat komt overeen met een bosindex (= aandeel van de totale landoppervlakte van het Vlaamse Gewest) van 10,8 %. Hiermee is Vlaanderen een van de bosarmste streken in Europa. Om ons bos zo goed mogelijk te bewaren en te beschermen, en om ervoor te zorgen dat het kostbare bosareaal niet verder afneemt, heeft de Vlaamse overheid de ontbossing aan een strenge regeling onderworpen.

Die regeling bevat drie grote principes.

- 1 Ontbossing is verboden, tenzij anders is bepaald in het Bosdecreet van 13 juni 1990.**
- 2 Als ontbossing niet verboden is, dan is een stedenbouwkundige vergunning vereist.**
- 3 Een stedenbouwkundige vergunning voor ontbossing of een verkavelingsvergunning voor beboste gronden kan niet verleend worden zonder compensatie.**

Het Vlaams Parlement is uitgegaan van een principiële verbod op ontbossingen. Waar het Vlaams Parlement een dergelijk verbod evenwel maatschappelijk niet aanvaardbaar achtte, heeft het uitzonderingen op dit verbod toegestaan. Bij de bespreking van principe 1 worden deze uitzonderingen toegelicht. Overigens gelden ook ten aanzien van de principes 2 en 3 uitzonderingen, waarover verder meer.

De stedenbouwkundige vergunningsplicht maakt dat de vergunningverlenende overheid onder meer kan en moet nagaan of de aangevraagde ontbossing in overeenstemming is met de geldende ruimtelijke functies, de goede plaatselijke ordening niet in het gedrang brengt en of de schade aan de natuur in het concrete geval niet geheel of ten dele vermijdbaar is.

De compensatieplicht heeft tot doel dat voor elk terrein waarvoor de vergunning tot ontbossing wordt verleend, elders minstens een gelijke oppervlakte wordt bebost. Dat kan rechtstreeks of onrechtstreeks door een financiële bijdrage aan het Bossencompensatiefonds van de Vlaamse overheid.

Deze brochure geeft een overzicht van de reglementering en begeleidt u bij het vervullen van de formaliteiten voor de compensatieregeling.

■ 1 Principe 1:

ontbossing is verboden, tenzij anders is bepaald in het Bosdecreet

Een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing kan *niet* worden verleend wegens het ontbossingsverbod, tenzij de ontbossing noodzakelijk is:

- met het oog op de uitvoering van **werkzaamheden van algemeen belang**¹.
- in zones met de bestemming **woongebied** in de ruime zin², **industriegebied** in de ruime zin³, of in een met die zones gelijk te stellen ruimtelijke bestemming⁴. Hiertoe dient men naar de bestemmingsvoorschriften van het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan te kijken.
- op de uitvoerbare delen van een **niet-vervallen vergunde verkaveling**.

Buiten deze drie situaties geldt er nog steeds een ontbossingsverbod⁵. Het betreft evenwel een relatief verbod. Concreet betekent dat dat men bij het Bosbeheer (Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse Overheid) een verzoek kan indienen tot **ontheffing van het ontbossingsverbod**.

¹ De werkzaamheden van algemeen belang vindt men opgesomd in het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de werken, handelingen of wijzigingen van algemeen belang en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester (Belgisch Staatsblad 19 mei 2000) en gewijzigd bij Besluit van de Vlaamse regering van 14/5/2004 en bij Decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur

² Met 'woongebied in de ruime zin' worden alle woongebieden bedoeld die in de artikelen 5 en 6 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen nader worden bepaald: de woongebieden, de woonuitbreidingsgebieden, de woongebieden die in overdruk een nadere aanwijzing bevatten omtrent de dichtheid ('gebieden met grote dichtheid', 'gebieden met middelgrote dichtheid', gebieden met geringe dichtheid' en 'woonparken') en die die in overdruk de nadere aanwijzing 'woongebied met een landelijk karakter' of 'gebieden en plaatsen van culturele, historische en/of esthetische waarde' omvatten.

³ Met 'industriegebied in de ruime zin' worden alle industriegebieden bedoeld die nader bepaald worden in artikel 8 van het in voetnoot 2 vermelde besluit. Dat artikel bepaalt dat voor de industriegebieden de volgende aanwijzingen kunnen worden gegeven: 'de gebieden voor vervuilende industrieën', 'de gebieden voor milieubelastende industrieën' en 'de gebieden voor ambachtelijke bedrijven en de gebieden voor kleine en middelgrote ondernemingen'.

⁴ Met zones met een ruimtelijke bestemming die 'gelijk te stellen' is met woongebied in de ruime zin en industriegebied in de ruime zin worden zones bedoeld met een ruimtelijke bestemming die noch in de voetnoten 2 of 3 wordt vermeld, noch tot een der andere in het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 vermelde bestemmingen behoort, maar waarvan het bestemmingsvoorschrift wel aansluit bij of gelijk op die van woongebied of industriegebied in de ruime zin. Het gaat dus om een bestemming die eigen is aan het plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan in kwestie. Men zal dan ook het bestemmingsvoorschrift van de zone in kwestie moeten raadplegen en dit leggen naast dat van 'industriegebied in de ruime zin' of 'woongebied in de ruime zin' om er zich van te vergewissen of het gelijk te stellen is met een van die bestemmingen.

⁵ Er dient echter geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing aangevraagd te worden als het een ontbossing betreft in een natuurreserveaat met een goedgekeurd beheerplan en de ontbossing in dit beheerplan is opgenomen.

Ontheffing van het ontbossingsverbod

De Vlaamse minister, bevoegd voor het natuurbehoud, kan een ontheffing van het ontbossingsverbod verlenen op **individueel en gemotiveerd verzoek**. Die ontheffing moet bij het Bosbeheer worden aangevraagd met een aangetekende brief, die de volgende elementen bevat.

1. De identiteit van de eigenaar of houder van het zakelijk recht en zo nodig de identiteit van de aanvrager of gevolmachtigd beheerder. In dat laatste geval moet een geschreven volmacht worden toegevoegd.
2. Een grondige motivatie tot afwijking van het verbod op ontbossing: de aanvrager moet duidelijk argumenteren waarom in dit specifieke geval van het ontbossingsverbod kan worden afgeweken. Enkel opgave van de reden van de ontbossing volstaat niet.
3. Een door de aanvrager ondertekende situatietekening op een kopie van een stafkaart met schaal 1/25000, met vermelding van de straatnaam of de gangbare plaatsnaam.
4. De gegevens van de percelen in kwestie:
 - a een uittreksel uit de kadastrale legger
 - b de bestemming volgens het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan
 - c de eventuele rangschikking als landschap
 - d beschrijving en situering op kaart (schaal 1/5000) van de geplande werkzaamheden: hieruit moet duidelijk blijken over welke oppervlakte de geplande ontbossing zich uitstrekt
 - e het eventuele beheerplan waaraan de percelen onderworpen zijn
 - f of er voor het gebied al dan niet een natuurrichtplan overeenkomstig artikel 48 en 50 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu opgesteld moet worden of van toepassing is
 - g de te ontbossen oppervlakte, uitgedrukt in m², waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd.
5. Een ecologische evaluatie van de gevolgen van de voorgestelde ingreep en de hieraan gekoppelde maatregelen die worden voorgesteld ter naleving van de zorgplicht, opgelegd door artikel 14 en 16 van het Natuurdecreet. Dat omvat:
 - a voldoende gegevens voor de ambtenaar om te kunnen inschatten welk type bos er verdwijnt en wat de impact daarvan is op de omgeving
 - b maatregelen ter naleving van de zorgplicht. Dat kan zijn:
 - er wordt een degelijk voorstel ingediend voor een compenserende bebossing in het kader van de zorgplicht
 - er wordt aangetoond dat de ontbossing tot een minimum beperkt blijft
 - zoveel mogelijk ecologisch waardevolle natuurelementen blijven behouden.
 - c voor ontbossing op terreinen gelegen in een SBZ': een 'passende beoordeling' in uitvoering van art.36 ter, §3 van het Natuurdecreet. Hierbij wordt onderzocht of de geplande ontbossing een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone kan veroorzaken.

6. Voor een ontbossing groter dan 3 ha is voorafgaand aan de ontheffing het opstellen van een milieueffectrapport vereist of er dient een ontheffing van de mer-plicht bekomen te zijn². Bij ontbossingen die onderworpen zijn aan de mer-plicht en gelegen zijn in een speciale beschermingszone, gebeurt de passende beoordeling in het kader van de milieueffectrapportage³.

De minister beslist, na advies van het Bosbeheer, om de ontheffing al dan niet toe te staan.

Indien de ontheffing wordt toegestaan, kan de bij principe 2 besproken stedenbouwkundige vergunning voor ontbossing worden aangevraagd. Een kopie van de beslissing tot ontheffing moet dan wel bij die vergunningsaanvraag gevoegd worden.

Het verkrijgen van de ontheffing op het verbod tot ontbossing betekent dus niet dat men al kan beginnen met het uitvoeren van de ontbossing. Daarvoor is immers een stedenbouwkundige vergunning nodig.

¹ SBZ: speciale beschermingszone: gebied aangewezen door de Vlaamse regering in toepassing van de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn, natuurdecreet, art.2

² Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (Belgisch Staatsblad 17 februari 2005)

³ Natuurdecreet, art.36ter, §3 4de lid

Maar wat is nu precies 'ontbossen'? ■

Volgens het Bosdecreet is ontbossen:

'iedere handeling waardoor een bos geheel of gedeeltelijk verdwijnt en aan de grond een andere bestemming of gebruik wordt gegeven'.

De wettelijke basis voor de stedenbouwkundige vergunningsplicht voor ontbossen is te vinden in het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Art.99, §1, eerste lid, 2° bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning vereist is voor "ontbossen in de zin van het bosdecreet van 13 juni 1990 van alle met bomen begroeide oppervlakten bedoeld in art. 3, §1 en §2 van het decreet."

Bossen worden in het Bosdecreet, artikel 3 § 1 en 2, gedefinieerd als:

- grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen
- de kaalvlakten, voorheen met bos bezet, die tot het bos blijven behoren
- niet-beboste oppervlakten die nodig zijn voor het behoud van het bos, zoals de boswegen
- bestendig bosvrije oppervlakten of stroken en recreatieve uitrustingen binnen het bos
- de aanplantingen die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de houtvoortbrengst, onder meer die van populier en wilg.

Of een met bomen begroeide oppervlakte beantwoordt aan deze definitie en dus als bos beschouwd kan worden in de zin van het Bosdecreet, hangt dus niet af van de ruimtelijke bestemming van het gebied waarin die oppervlakte gelegen is.

■ 2 Principe 2:

Als ontbossing niet verboden is, dan is een stedenbouwkundige vergunning vereist

In de drie algemene situaties, opgesomd bij principe 1, geldt geen ontbossingsverbod. Dat betekent dat de mogelijkheid bestaat een stedenbouwkundige vergunning te verkrijgen. Dat laatste is ook het geval in elke andere situatie als iemand voor een bepaald werk of een bepaalde handeling een ontheffing van het ontbossingsverbod heeft verkregen vanwege de Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud.

In al deze situaties moet dus een stedenbouwkundige vergunning voor ontbossing aangevraagd worden.

Particulieren moeten hun aanvraag richten aan het college van burgemeester en schepenen.

Aanvragen van overheden, en aanvragen met het oog op de uitvoering van werkzaamheden van algemeen belang in de zin van de wetgeving inzake de ruimtelijke ordening, moeten worden ingediend bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van de provincie waarin het te ontbossen terrein gelegen is. De vermelde ambtenaren maken deel uit van het Agentschap RO Vlaanderen. Dat is de voor stedenbouw bevoegde administratie van de Vlaamse Overheid. Wanneer het gaat over mer-plichtige werken (bijv. ontbossing >3ha) dan wordt de aanvraag behandeld door de gedelegeerd stedenbouwkundig ambtenaar van het agentschap RO Vlaanderen in Brussel of gebeurlijk door de Minister in delegatie van de Vlaamse regering.

Het college van burgemeester en schepenen of, naar gelang van het geval, de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, is verplicht de vergunningsaanvraag voor advies aan het Bosbeheer voor te leggen. Die moet binnen 30 dagen advies uitbrengen. Doet ze dit niet, dan wordt het advies geacht gunstig te zijn.

Bij ontbossingen van meer dan 3 ha moet de aanvrager een milieueffectrapport⁶ opstellen, voor zover dit nog niet gebeurd was voorafgaand aan het indienen van een aanvraag tot bekomen van een ontheffing van het ontbossingsverbod. Dat rapport moet bij de aanvraag van stedenbouwkundige vergunning gevoegd worden.

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan de milieueffectrapportage (Belgisch Staatsblad 17 februari 2005)

■ 3 Príncipe 3:

Zonder compensatie geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing of geen verkavelingsvergunning voor beboste gronden

A Geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing zonder compensatie

■ U krijgt geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing zonder een goedgekeurd compensatievoorstel.

De aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing moet dus samengaan met een compensatievoorstel, dat wordt uitgewerkt in het formulier '*Compensatiemaatregelen bij ontbossing, in te vullen door de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing*'. De vergunningverlenende overheid stuurt dat formulier dan samen met de stedenbouwkundige vergunning voor advies en goedkeuring naar de provinciale buitendienst van het Bosbeheer. Pas nadat het voorstel goedgekeurd is, kan de vergunning worden verleend.

Het goedgekeurd compensatievoorstel geldt immers als voorwaarde bij de stedenbouwkundige vergunning.

■ Uitzonderingen op de verplichting tot compensatie:

1) Ontbossing voor woningbouw wordt om sociale redenen vrijgesteld van de compensatieplicht voor de eerste 5 are van de ontbossing.

Daartoe moeten alle volgende voorwaarden vervuld zijn:

- het kadastraal perceel moet kleiner zijn dan 12 are;
- het perceel moet volgens het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan gelegen zijn in woongebied in de ruime zin of in een zone met een daarmee gelijk te stellen bestemming;
- de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning moet een natuurlijke persoon zijn, d.w.z. geen rechtspersoon (vzw, bvba, enzovoort);
- de aanvrager heeft op de datum van zijn aanvraag niet al de volle eigendom van een woning;
- de aanvrager heeft niet eerder van deze vrijstelling genoten.

2) De compensatieplicht geldt niet voor ontbossing van gronden die spontaan verbost zijn na het van kracht worden (op 8 oktober 1990) van het Bosdecreet en de leeftijd van 22 jaar nog niet hebben bereikt.

Als een na 8 oktober 1990 ontstane spontane verbossing eenmaal de leeftijd van 22 jaar heeft bereikt of als de spontane verbossing dateert van voor 8 oktober 1990 (onafhankelijk van de huidige leeftijd), dan kan een stedenbouwkundige vergunning voor ontbossing niet verleend worden zonder compensatie.

3) De compensatieplicht geldt niet voor ontbossing van gronden die gelegen zijn binnen een vergunde verkaveling waarvan de vergunning is aangevraagd na 23 maart 2001, voor zover de te ontbossen oppervlakte al gecompenseerd werd door de verkavelaar, die hiervan een attest kan voorleggen.

Aanvragen tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor

ontbossing van een oppervlakte die gecompenseerd werd door de verkavelaar, zijn niet alleen vrijgesteld van de compensatieplicht, maar ook van het verplichte advies van het Bosbeheer.

B Geenverkavelingsvergunning voor beboste gronden zonder compensatie

De compensatieplicht geldt ook voor de aanvrager van een verkavelingsvergunning, als de verkaveling in een deels of geheel bebost terrein is gelegen.

■ **De verkavelaar moet compensatie geven voor iedere beboste oppervlakte binnen de verkaveling**, zowel de oppervlakte van de kavels als de oppervlakte waarop werkzaamheden door de verkavelaar moeten worden uitgevoerd (de aanleg van wegen, van ruimten van openbaar nut en dergelijke meer).

De verkavelaar kan in zijn verkavelingsaanvraag wel de te behouden beboste groene ruimten aanduiden. Die mag hij in mindering brengen van de te compenseren oppervlakte.

De verkavelaar duidt dus zelf aan wat ontbost kan worden en wat als bos behouden moet blijven.

Als het behoud van bepaalde beboste ruimten aanvaard wordt, wordt dat nadien opgenomen in de **verkavelingsvoorschriften**. Voor alle te ontbossen delen wordt een compensatie voorgesteld.

De verkavelingsaanvraag moet dus samengaan met een compensatievoorstel, dat omschreven wordt in het formulier 'Compensatiemaatregelen bij verkaveling van geheel of ten dele beboste grond'. De vergunningverlenende overheid stuurt dit formulier dan samen met de verkavelingsaanvraag voor advies en goedkeuring naar de provinciale buitendienst van het Bosbeheer. Het goedgekeurd compensatievoorstel geldt immers als voorwaarde bij de verkavelingsvergunning. De houder van de verkavelingsvergunning is dus zelf tot de compensatie verplicht, ook als het een derde (bij uitstek de koper van een kavel) is, die later de stedenbouwkundige vergunning voor de te ontbossen delen zal aanvragen en tot ontbossing zal overgaan.

■ **De verkregen verkavelingsvergunning laat slechts vervreemding van een kavel toe nadat de volledige compensatie is vervuld.**

De kavels mogen dus slechts verkocht worden, nadat de verkavelaar de volledige compensatie vervuld heeft. Om dit aan te tonen moet de verkavelaar bij het Bosbeheer een attest vragen dat dan bij de verkoopakte van elk lot gevoegd wordt.

C Enkele aandachtspunten

Als de voorgestelde compensatie niet voldoet of als ze om bosbouwkundige redenen niet aanvaardbaar is, kan het Bosbeheer ze aanpassen, zonder dat ze de aanvrager hiervan op de hoogte moet brengen.

De compensatie maakt integraal deel uit van de afgeleverde vergunning en moet in de voorwaarden van deze vergunning opgenomen worden. Als de aanvrager niet akkoord gaat met de voorwaarden, opgelegd in de vergunning, moet hij gebruik maken van de administratieve beroepsprocedure, die in het decreet Ruimtelijke Ordening is vastgesteld.

4 Praktisch

Wie doet wat?

A Wie is compensatie verschuldigd?

- Iedereen die een aanvraag doet voor het verkrijgen van een **stedenbouwkundige vergunning** voor een ontbossing en niet vrijgesteld is van de compensatieplicht, moet bij zijn aanvraag een compensatievoorstel voegen dat ingevuld wordt op een daartoe bestemd formulier.
- Ook als een vergunning wordt aangevraagd om een bouw misdrijf te regulariseren moet een compensatievoorstel bijgevoegd worden als er in het verleden ontbost werd om de werkzaamheden uit te voeren. Dat geldt ook voor onwettige ontbossingen uit het verleden die men wil rechtzetten.
- Iedereen die een aanvraag doet voor het verkrijgen van een **verkavelingsvergunning** voor geheel of ten dele beboste gronden, moet bij zijn verkavelingsaanvraag een compensatievoorstel voegen dat ingevuld wordt op een daartoe bestemd formulier.

B Hoe compenseren?

Er bestaan drie mogelijkheden tot compensatie: in natura, financieel of een combinatie van de twee.

1) De compensatie in natura:

De compensatie in natura houdt in dat u de ontbossing compenseert door nieuwe terreinen te bebossen of door een derde te laten bebossen. Een derde kan zich immers garant stellen om de compenserende bebossing in de plaats van de aanvrager uit te voeren. Een verklaring in die zin dient op het formulier te worden aangebracht (zie pag. 20)

De beboste oppervlakte moet gelijk zijn aan de ontboste oppervlakte, vermenigvuldigd met een compensatiefactor.

De **compensatiefactor** hangt af van de ecologische waarde van het bos, waarbij de samenstelling van de boomsoorten als criterium geldt. Het Bosbeheer kan mee de compensatiefactor helpen bepalen.

Compensatiefactor 1: niet-inheems loofbos of naaldbos, waarvan het grondvlak uit minstens 80 % niet-inheems loofhout, naaldbos of een menging hiervan bestaat.

Compensatiefactor 1,5: gemengd bos (naaldbos en loofhout), waarvan het grondvlak inheems loofhout tussen 20 en 80 % ligt.

Compensatiefactor 2: inheems loofbos, waarvan het grondvlak uit minstens 80 % inheems loofhout bestaat.

Wat is het grondvlak?

Dat is de som van de gezamenlijke oppervlakte van de stamdoorsneden van de bomen op het perceel, gemeten op 1,5 meter hoogte en uitgedrukt in vierkante meter per hectare.

Wat zijn inheemse loofboomsoorten?

Tot deze soort behoren onder andere: zomereik, wintereik, es, beuk, zoete kers, haagbeuk, linde, olm, zwarte els, gewone esdoorn, tamme kastanje, wilg, ratel-populier, grauwe abeel en berk.

Bestanden waarvan de opperetage uit minstens 75 % cultuurpopulier (o.a. canadapopulier) bestaat, vallen in de klasse niet-inheems loofbos en hebben dus een compensatiefactor 1.

Waar mag je bebossen?

Terreinen komen in aanmerking voor een compenserende bebossing als ze volgens het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan gelegen zijn in:

- groengebied
- natuurontwikkelingsgebied
- parkgebied
- buffergebied
- bosgebied
- bosuitbreidingsgebied
- agrarisch gebied
- recreatiegebied
- gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen
- een bestemmingsgebied dat met één van de hierboven vermelde zones vergelijkbaar is

Het ligt voor de hand dat deze terreinen nog niet bebost mogen zijn. Evenmin mag het gaan om terreinen die al bebost of herbebost moeten worden als gevolg van een vroeger aangegane verbintenis of een gerechtelijke beslissing.

Termijnen

- De compenserende bebossing moet uitgevoerd zijn uiterlijk twee jaar na de datum waarop de stedenbouwkundige vergunning mag worden gebruikt. Normaal is dat 25 dagen na de afgifte van de vergunning door het college van burgemeester en schepenen.
- De compenserende bebossing moet minstens 25 jaar in stand worden gehouden en uitgevoerd worden volgens een door het Bosbeheer goedgekeurd plan.
- Diegene die de compenserende bebossing uitvoert moet dat minstens 30 dagen voor de compenserende bebossing wordt uitgevoerd, melden aan het Bosbeheer.

Vergunningen en adviezen, noodzakelijk bij een bebossing

Naar gelang van de ruimtelijke bestemming van het te bebossen terrein zijn verschillende vergunningen en adviezen noodzakelijk voor tot een bebossing mag worden overgegaan:

- *In het kader van het Veldwetboek*: Vergunning van het college van burgemeester en schepenen⁷: deze vergunning is vereist voor bebossing in agrarisch gebied, vallei- of brongebied, en wordt zowel door privé-personen als door openbare besturen aangevraagd.

- *In het kader van het Natuurdecreet*:
 - o Voor een bebossing buiten VEN:
 - Natuurvergunning⁸: deze vergunning is noodzakelijk als de te bebossen percelen gelegen zijn in groengebied, parkgebied, buffergebied, bosgebied, natuurontwikkelingsgebied, vallei- of brongebied, agrarisch gebied met ecologisch belang, agrarisch gebied met bijzondere waarde, Vogelrichtlijn- of Ramsargebied, Habitatrichtlijngebied, voorzover op deze percelen een vegetatie aanwezig is. Deze natuurvergunning dient door privé-personen aangevraagd te worden bij het college van burgemeester en schepenen. Openbare besturen vragen deze vergunning aan bij de bestendige deputatie. De vergunningverlenende instantie dient hierbij het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos in te winnen.
 - Ontheffing van de verbodsbepalingen voor het wijzigen van vegetatie⁹: wanneer zich op de te bebossen percelen bronnen, historisch permanent grasland (in groengebieden, parkgebieden, buffergebieden of bosgebieden), vennen en heiden, moerassen en waterrijke gebieden of duinvegetaties bevinden geldt er een verbod tot wijzigen van de vegetatie. Hiervan kan een ontheffing verleend worden door de minister bevoegd voor natuurbehoud. De aanvraag wordt ingediend bij het Agentschap voor Natuur en Bos, die het met haar advies aan de minister voorlegt.
 - o Voor een bebossing in VEN:
 - Een ontheffing van het verbod tot wijzigen van de vegetatie¹⁰ kan verleend worden door het Agentschap voor Natuur en Bos.

- *In het kader van het Landschappendecreet*: Advies Onroerend Erfgoed¹¹ (Vlaamse overheid): dit advies is noodzakelijk als de te bebossen percelen gelegen zijn in een beschermd landschap. Dit advies wordt aangevraagd door de vergunningverlenende instantie en geldt zowel voor privé-personen als voor openbare besturen.

- *In het kader van het Bosdecreet*:
 - o Advies Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling¹² (Vlaamse overheid): dit advies dient enkel aangevraagd te worden door privé-personen voor een bebossing in agrarisch gebied, vallei- of brongebied. Het Agentschap voor Natuur en Bos vraagt dit advies aan na ontvangst van het compensatieformulier.

⁷ Veldwetboek, artikel 35 bis, §5

⁸ Besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 9 en artikel 10, §1

⁹ Zelfde besluit, artikel 7 en 8

¹⁰ Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, artikel 25, §3,2°

¹¹ Decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen, artikel 14, §3

¹² Bosdecreet van 13 juni 1990, artikel 87

- o Advies Agentschap voor Natuur en Bos¹² (Vlaamse overheid): dit advies dient enkel aangevraagd te worden door privé-personen voor een bebossing in natuurgebied, natuurgebied met wetenschappelijke waarde, valleigebied, brongebied, agrarisch gebied met ecologisch belang, agrarisch gebied met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebied, VEN-gebied, Vogelrichtlijn- of Ramsargebied, Habitatrichtlijngebied, voorzover geen natuurvergunning werd aangevraagd. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent dit advies, na ontvangst van het compensatieformulier.

2) De financiële compensatie:

Het is ook mogelijk om in plaats van een compensatie in natura uit te voeren, een bosbehoudsbijdrage te betalen. De bijdrage wordt gestort in het Bossencompensatiefonds van de Vlaamse overheid.

De financiële compensatie wordt als volgt berekend: de oppervlakte van de ontbossing in vierkante meter, vermenigvuldigd met de compensatiefactor en vermenigvuldigd met 1,98 euro per vierkante meter.

Termijn

De bosbehoudsbijdrage moet worden betaald binnen vier maanden na de datum waarop de stedenbouwkundige vergunning mag worden gebruikt. Normaal is dat 25 dagen na de afgifte van de vergunning door het college van burgemeester en schepenen. **De compensatie wordt betaald via het bij de vergunning gevoegde overschrijvingsformulier.**

3) De combinatiecompensatie

Zoals al is gezegd, kan de ontbossing ook worden gecompenseerd via een **combinatie** van bebossing - al dan niet door een derde - en betaling van een bosbehoudsbijdrage.

C Attest/controlle

- Als de compenserende bebossing volledig is uitgevoerd en door het Bosbeheer ter plaatse werd gecontroleerd, kan dat op verzoek van de vergunninghouder door het Bosbeheer geattesteerd worden.
- Bij een verkavelingsaanvraag kan op verzoek van de vergunninghouder een attest worden afgeleverd door het Bosbeheer, dat bevestigt dat de compensatiemaatregelen vervuld zijn (zowel bij een compensatie in natura als bij een financiële compensatie). Dat attest kan dan bij de verkoopakte van de kavel gevoegd worden.
- Vijf jaar na het afleveren van een attest voor een compenserende bebossing voert het Bosbeheer een controle ter plaatse uit. Als het Bosbeheer vaststelt dat de aanplanting niet geslaagd is, kan het de bebossing ambtshalve uitvoeren of een beroep hiervoor doen op derden. De kosten van die werkzaamheden en van het onderhoud gedurende vijf jaar na de aanplanting zullen dan op de aanvrager worden verhaald. Een aanplanting wordt pas als geslaagd beschouwd als ten minste 80 % van het aangeplante stamtaal bij de controle nog in leven is en die levende bomen en struiken regelmatig gespreid over het terrein voorkomen.

5 Handleiding bij de formulieren

Er zijn twee formulieren:

1. Compensatiemaatregelen bij ontbossing
2. Compensatiemaatregelen bij verkaveling van geheel of ten dele beboste grond

De formulieren zijn verkrijgbaar in elke gemeente.

U moet beide formulieren indienen bij het college van burgemeester en schepenen of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, samen met de aanvraag van stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning.

A Formulier Compensatiemaatregelen bij ontbossing

In het eerste vak van het formulier vult u als aanvrager uw identificatiegegevens in.

COMPENSATIEMAATREGELEN BIJ ONTBOSSING	
Formulier, in te vullen door de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing	
Ik, ondergetekende, wood
in en wens over te gaan
tot de ontbossing van het (de) perceel(en), gelegen te	

Het tweede vak (Ontbossing met het oog op woningbouw) moet u **alleen invullen** als u gaat ontbossen voor het **bouwen van uw eigen woning** en u hiervoor een **vrijstelling** krijgt (zie p. 10).

Hier vermeldt u:

Ontbossing met het oog op woningbouw

In te vullen door de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing, indien er ontbost wordt met het oog op woningbouw

Het (de) perceel(en) waarop de ontbossing met het oog op woningbouw plaatsheeft, heeft een oppervlakte van m² en is gelegen in 1 :

een zone met de bestemming woongebied in de ruime zin

een zone met een daarmee gelijk te stellen bestemming:

De te ontbossen oppervlakte bedraagt m².

Het volgende gedeelte van het formulier (Details te ontbossen percelen) moet u **altijd invullen**. Hier geeft u meer informatie over het perceel of de percelen die u wilt ontbossen:

Kadastrale percelen	Oppervlakte (m ²)	Oppervlakte bos (m ²)	Te ontbossen opp. (m ²)		Compensatiefactor ²	Opp. (m ²) resterend ³ X Compensatiefactor
			A <small>opp. (m²) vrijstelling</small>	B <small>opp. (m²) resterend³</small>		
De totaal te compenseren oppervlakte op deze percelen bedraagt						E m ² = (1)

- (A) De oppervlakte waarvoor u een vrijstelling hebt gekregen. Dat kan maximaal 500 m² zijn of in het geval van een spontane verbossing (ontstaan na 1990 en jonger dan 22 j.) de volledige oppervlakte.
- (B) De resterende oppervlakte, namelijk het verschil tussen de te ontbossen oppervlakte en de vrijgestelde oppervlakte.
- (C) De compensatiefactor, afhankelijk van de samenstelling van het bos: 1 voor niet-inheems loofbos of naaldbos; 1,5 voor gemengd bos; 2 voor inheems loofbos (zie p 12).
- (D) Het product van de resterende oppervlakte en de compensatiefactor.
- (E) Hier vult u de som in van de getallen die bij D staan: dat is dan de totaal te compenseren oppervlakte.

Vervolgens duidt u aan op welke manier u aan de compensatieplicht wenst te voldoen. U mag hier slechts één mogelijkheid aankruisen.

Ik verklaar hierbij aan de compensatieplicht conform art. 90bis van het bosdecreet van 13 juni 1990 te voldoen :	
☐	1. uitsluitend door het betalen van een bosbehoudsbijdrage voor de volledige te compenseren oppervlakte <i>In te vullen: LUIK 1, punt 1</i>
☐	2. uitsluitend door het uitvoeren van een compenserende bebossing voor de volledige te compenseren oppervlakte <i>In te vullen: LUIK 2</i>
☐	3. uitsluitend door het uitvoeren van een compenserende bebossing voor de volledige te compenseren oppervlakte via een verbintenis van een derde <i>In te vullen: LUIK 3</i>
☐	4. door de combinatie: bosbehoudsbijdrage + compenserende bebossing <i>In te vullen: LUIK 1, punt 2 + LUIK 2</i>
☐	5. door de combinatie: bosbehoudsbijdrage + compenserende bebossing via een derde <i>In te vullen: LUIK 1, punt 2 + LUIK 3</i>
☐	6. door de combinatie: bosbehoudsbijdrage + compenserende bebossing + compenserende bebossing via een derde <i>In te vullen: LUIK 1, punt 2 + LUIK 2 + LUIK 3</i>
☐	7. door de combinatie: compenserende bebossing + compenserende bebossing via een derde <i>In te vullen: LUIK 2 + LUIK 3</i>

Mogelijkheid 1:

U kiest voor volledige compensatie via de betaling van een bosbijdrage. In dit geval moet u punt 1 invullen van Luik 1 van het formulier (zie p 19).

Mogelijkheid 2:

U kiest voor volledige compensatie via bebossing waarvoor u zelf zult instaan. In dit geval vult u Luik 2 in (zie p 19).

Mogelijkheid 3:

U kiest voor volledige compensatie via bebossing die door een derde zal worden uitgevoerd. Hier vult u Luik 3 in (zie p 20).

Mogelijkheid 4:

U kiest voor een combinatie van de betaling van een bosbehoudsbijdrage en compenserende bebossing die u zelf zult uitvoeren. U moet nu punt 2 van Deel 1 invullen, samen met Luik 2 (zie p 19).

Mogelijkheid 5:

U kiest voor een combinatie van de betaling van een bosbehoudsbijdrage en compenserende bebossing die een derde zal uitvoeren. Vul punt 2 van Luik 1 in, samen met Luik 3 (zie p 19-20).

Mogelijkheid 6:

U kiest voor de combinatie van de betaling van een bosbehoudsbijdrage met compenserende bebossing die u zelf zult uitvoeren, plus compenserende bebossing via een derde. Vul punt 2 van Luik 1 in, samen met Luik 2 en Luik 3 (zie p 19-20).

Mogelijkheid 7:

U kiest voor de combinatie van compenserende bebossing die u zelf zult uitvoeren en compenserende bebossing via een derde. Hier gaat u verder naar Luik 2 en Luik 3 (zie p 19-20).

Luik 1: Bosbehoudsbijdrage

Punt 1: in te vullen als u mogelijkheid 1 hebt gekozen.

Hier berekent u het bedrag van de bosbehoudsbijdrage, door de te compenseren oppervlakte te vermenigvuldigen met 1,98 euro/m². U dateert en ondertekent het formulier.

LUIK1:
BOSBEHOUDSBIJDRAGE: enkel in te vullen als de compensatie volledig of gedeeltelijk via het betalen van een bosbehoudsbijdrage wordt verricht.

In te vullen door de aanvrager van de verkavelingsvergunning.

1. Als de compensatieplicht volledig via het betalen van een bosbehoudsbijdrage wordt uitgevoerd

Ik verklaar hierbij aan de compensatieplicht conform art. 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990 te voldoen door het betalen van een bosbehoudsbijdrage.

Deze bosbehoudsbijdrage bedraagt:

1,98 EUR per m² x m² (t) = EUR

Opgemaakt in Voor akkoord,
 op op
 De aanvrager (handtekening) Voor het Bosbeheer,

Punt 2: in te vullen als u mogelijkheid 4, 5 of 6 hebt gekozen.

Hier berekent u het bedrag van de bosbehoudsbijdrage, door het gedeelte van de te compenseren oppervlakte dat niet door bebossing wordt gecompenseerd te vermenigvuldigen met 1,98 euro/m². U dateert en ondertekent het formulier.

2. Als de compensatieplicht gedeeltelijk via een compenserende bebossing wordt uitgevoerd, al dan niet via een derde, en voor de resterende compensatie een bosbehoudsbijdrage wordt betaald

De oppervlakte van de gedeeltelijke compenserende bebossing bedraagtm² en zal worden beplant volgens bijgevoegd bebossingsplan.

Ik verklaar naast het uitvoeren van een gedeeltelijk compenserende bebossing, voor de resterende compensatie een bosbehoudsbijdrage te betalen.

Deze resterende bosbehoudsbijdrage bedraagt:

1,98 EUR per m² x het gedeelte van (t), dat niet via een bebossing wordt gecompenseerd: m² = EUR

Opgemaakt in Voor akkoord,
 op op
 De aanvrager (handtekening) Voor het Bosbeheer,

Luik 2: Compenserende bebossing, uitgevoerd door de aanvrager

In te vullen als u mogelijkheid 2, 4, 6 of 7 hebt gekozen.

Hier vermeldt u de gegevens van de percelen die u zult bebossen, samen met het bebossingsplan. Vergeet niet de verplichte documenten (zie p. 14 en 15) toe te voegen! U dateert en ondertekent het formulier.

Verplicht toe te voegen:

- kopie eigendomslijst van de percelen
- situeringsplan
- kopie kadastraal plan
- situatieschets beplantingsplan
- kopie wettelijk vereiste vergunningen, adviezen en machtigingen

LUIK2:
Compenserende bebossing: enkel in te vullen als volledig of gedeeltelijk aan de compensatieplicht wordt voldaan via een bebossing, uitgevoerd door de aanvrager

1. Als de aanvrager zelf de compenserende bebossing geheel of gedeeltelijk uitvoert

In te vullen door de aanvrager van de verkavelingsvergunning/stedenbouwkundige vergunning

De bebossing zal worden uitgevoerd op het perceel of de percelen met kadastraal nummer

..... gelegen in

Het perceel of de percelen zijn momenteel niet bebost. De oppervlakte van de compenserende bebossing bedraagtm² en zal worden beplant volgens onderstaand voorstel van bebossingsplan.

Deze percelen hebben de volgende bestemmingen volgens de geldende plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen:

.....

BEBOSSINGSPLAN

Boom- en struiksoort	Oppervlakte per soort	Hoofddeel plantsoen	Plantverband (..m x ..m)	Leeftijd en afmetingen

B Formulier Compensatiemaatregelen bij verkaveling van geheel of ten dele beboste grond

COMPENSATIEMAATREGELEN BIJ VERKAVELING VAN GEHEEL OF TEN DELE BEBOSTE GROND

Formulier, in te vullen door de aanvrager van een verkavelingsvergunning

Ik, ondergetekende, woon
in en wens over te gaan
tot de verkaveling van het (de) perceel(en), gelegen te

Het (De) te verkavelen perceel(en) het/haar)eft volgende gegevens:

Kadastrale gegevens	Oppervlakte (m ²)	Oppervlakte bos (m ²)	Te behouden beboste groene ruimte(n) (m ²)	Te ontbossen opp. (m ²) (verschil tussen 2 vorige kolommen)	Compensatiefactor ²	Te ontbossen opp. X compensatiefactor
					A	B
De totaal te compenseren oppervlakte op deze percelen bedraagt						C m ² = (1)

In het eerste vak van het formulier vult u als aanvrager uw identificatiegegevens in, samen met de gegevens van het te verkavelen perceel of de percelen:

- Ⓐ De compensatiefactor, afhankelijk van de samenstelling van het bos: 1 voor niet-inheems loofbos of naaldbos; 1,5 voor gemengd bos; 2 voor inheems loofbos (zie p 12).
- Ⓑ Het product van de te ontbossen oppervlakte en de compensatiefactor.
- Ⓒ Hier vult u de som in van de getallen die in de laatste kolom staan: dat is dan de totaal te compenseren oppervlakte.

Vervolgens vermeldt u op welke manier u aan de compensatieplicht wenst te voldoen en verstrekt u de nodige gegevens. Dit gedeelte van het formulier is identiek aan het overeenkomstige gedeelte van het Formulier Compensatiemaatregelen bij ontbossing (zie p 18).

Adressen

Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Centrale Diensten
Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel
Tel. 02 553 81 02 - Fax 02 553 81 05
E-mail anb@vlaanderen.be
www.natuurenbos.be

De Provinciale Diensten in uw buurt zijn:

ANB - Antwerpen

Gebouw Anna Bijns
Lange Kievitstraat 111/113 bus 63, 2018 Antwerpen
Tel. 03 224 62 62 - Fax 03 224 60 90

Celverantwoordelijke Beleid: Joris Janssens - 03 224 62 54

Regiobeheerder Turnhoutse Kempen: Patrick Engels - 014 63 93 63

Regiobeheerder Antwerpse Kempen: Guy Heutz - 03 224 62 50

Regiobeheerder Schelde-Neteland: Erik Van Boghout a.i. - 03 224 62 51

Regiobeheerder Netebronnen-Zuiderkempen: Hildegarde Quintens - 03 224 62 55

E-mail ant.anb@vlaanderen.be

ANB - Limburg

Koningin Astridlaan 50 bus 5, 3500 Hasselt
Tel. 011 74 24 50 - Fax 011 74 24 99

Celverantwoordelijke Beleid: Katia Nagels - 011 74 24 69

Regiobeheerder Lage Kempen: Dries Gorissen - 011 73 41 50

Regiobeheerder West- en Midden-Limburg: Tom Hoebrechts - 011 74 24 66

Regiobeheerder Zuid-Limburg: Ghislain Mees - 011 74 25 03

Regiobeheerder Noordoost-Limburg: Guido Winters - 089 46 21 31

Regiobeheerder Hoge Kempen: Bert Vanholen a.i. - 011 74 24 65

E-mail lim.anb@vlaanderen.be

ANB - Oost-Vlaanderen

Gebr. Van Eyckstraat 4-6, 9000 Gent
Tel. 09 265 46 40 - Fax 09 265 45 88

Celverantwoordelijke Beleid: Viviane Vanden Bil - 09 265 46 40

Regiobeheerder Oost-Vlaanderen Noord: Tom Maes - 09 265 45 92

Regiobeheerder Oost-Vlaanderen Zuid: Xavier Coppens - 09 265 46 41

E-mail ovl.anb@vlaanderen.be

ANB - Vlaams-Brabant

Hungaria gebouw, Vaartkom 31 bus 9, 3000 Leuven
Tel. 016 21 12 20 - Fax 016 21 12 30

Celverantwoordelijke Beleid: Bart Van der Aa - 016 21 12 28

Regiobeheerder Groene Gordel: Marcel Vossen a.i. - 02 454 86 32

Regiobeheerder Groenendaal: Patrick Huvenne - 02 658 24 60

Regiobeheerder Meerdaal: Bart Meuleman - 016 38 89 82

Regiobeheerder Hageland: Frank Saey - 016 24 17 44

E-mail vbr.anb@vlaanderen.be

ANB - West-Vlaanderen

Zandstraat 255 bus 3, 8200 Brugge
Tel. 050 45 41 76 - Fax 050 45 41 75

Celverantwoordelijke Beleid: Danny Maddelein - 050 45 41 50

Regiobeheerder Kust: Jean-Louis Herrier - 050 45 42 52

Regiobeheerder Brugge-Leiestreek: Theo Vitse - 050 45 41 58

Regiobeheerder Polders-Heuvelland: Wim Pauwels a.i. - 050 45 42 80

E-mail wvl.anb@vlaanderen.be

■ Colofon

Samenstelling: Ir. Brenda Bussche en ir. Annemie Clarysse,
Agentschap voor Natuur en Bos

Verantwoordelijk uitgever: Yves Decuypere,
Koning AlbertII-laan 20,
1000 Brussel

Grafische vormgeving: www.tabeoka.be

Druk: de Plano

Depotnummer: D/2006/3241/300

Datum eerste uitgave: juni 2002

Herwerkte uitgave: december 2006

Foto's: Alex Van Mol, Agentschap voor Natuur en Bos

Agentschap voor Natuur en Bos

